

Problemi & primeri dobre prakse v transportnem sektorju v Črni gori.

Ana MARAŠ
Slobodan MILATOVIĆ
Združenje delodajalcev Črne gore

Transport po podatkih (2010, 2011)

- Delež BDP-ja v 2010 – 9,6 % (v 2011 – 12,1%)
- Število podjetij v 2010 – 1716 (v 2011 – 1456)
- Število zaposlenih v 2010 – 17500 (v 2011 – 12000)
- Delež od vseh zaposlenih – 8,4% (v 2011 – 6,1)
- Prevoz blaga po cesti – 1 247 000 t v 2011

2 468 000 t – v 2008!!!

-----
*vir: MONSTAT

Pooblašćene ustanove/organi

- Ministrstvo za transport in pomorske zadeve
- Direktorat za transport
- Oddelek za pomorsko varnost Črne gore
- Agencija za civilno letalstvo
- Železniški prevoz Črne gore JSC
- Železniška infrastruktura Črne gore JSC
- Montecargo Podgorica JSC
- Pristanišće Bar JSC
- Luška uprava Črne gore

www.poslodavci.org

Problemi in tveganja

- Nerazvito cestno omrežje
- Zastarela vozila in stanje infrastrukture železniškega sektorja
- Nezadostni letalski promet
- Nizka izraba zmogljivosti pristanišća Bar
- Slabe prometne zveze MNE z regijo
- Premalo izkušenege in usposobljenega ter visoko kvalificiranega kadra*
- Nezadostna vlaganja v raziskave in razvojne dejavnosti

www.poslodavci.org

Nadaljnje omejitve

- Neugoden relief (neugodna topografija teritorija, gorske verige z zapletenimi prehodi)
- Potrebna velika količina virov za modernizacijo
- Veliko število nesreč zaradi nezadostne varnosti in zaščite v prometu
- Neusklajenost z mednarodnimi standardi
- Težave pri iskanju strateških partnerjev
- Povečan škodljiv vpliv na okolje

www.poslodavci.org

Strateški cilji

Varnost in zaščita v transportu
Kakovostno vzdrževanje transportne infrastrukture
Učinkovitost
Razvoj gospodarstva
Okolje
Integracija v Evropsko unijo

-----
*vir: Razvojna strategija transporta Črne gore

www.poslodavci.org

Koraki (1)

- Odstranitev ozkih grl v prometnih omrežjih
- Izgradnja novih in prenova obstoječih terminalov za kombiniran prevoz na železniških postajah Bar, Podgorica in Bijelo Polje
- Kakovostno in odgovorno vzdrževanje transportne infrastrukture
- Identifikacija in odstranitev administrativnih ovir za hiter prevoz

www.poslodavci.org

Koraki (2)

- Liberalizacija transporta na mednarodni ravni, z namenom zagotoviti višjo stopnjo učinkovitosti trgovine
- Načrtovanje sezonskih prometnih režimov
- Modernizacija in revitalizacija letališč in starih pristanišč (Virpazar)

- Uporaba trajnostnih načinov prevoza (trajekti v zalivu Boke Kotorske, kolesa)
- Integracija v vseevropsko prometno omrežje (TETN)

www.poslodavci.org

Prestrukturiranje: ovire

- Izdelava načrtov privatizacije ter letno poročanje
- Privatizacijski svet

Ovire:

- Dolgotrajni postopki za pripravo razpisov za zbiranje ponudb
- Nizka vrednost razpisnih ponudb
- Pomanjkanje zanimanja ponudnikov*

“Najpopularnejša” podjetja na seznamih:

Železniški transport JSC, Železniška infrastruktura JSC,
Montenegro Airlines JSC , Montecargo JSC itd.

www.poslodavci.org

Prestrukturiranje: dobre prakse

pristanišče Bar

- Prvo prestrukturiranje oktobra 2009: kontejnerski terminal in “splošni tovor” se loči od pristanišča (JSC) +3 LLCs*
- Drugo prestrukturiranje v aprilu 2011: hotel “Sidro” kot LLC, se loči od pristanišča.

www.poslodavci.org

Kolektivna pogajanja v transportnem sektorju

- Panožna kolektivna pogodba za cestni prevoz (2004)
- Panožna kolektivna pogodba za pomorski prevoz in pristaniške storitve pretovorjanja (2004)

Obe kolektivni pogodbi še vedno veljavni razen za določbe, ki niso v skladu z Zakonom o delu in splošnih kolektivnih pogodbah, ki se je medtem spremenil

www.poslodavci.org

Kaj smo storili?

Dokument MEF

“Prispevek k spodbujanju in razvoju gospodarstva Črne gore – analiza problemov in predlog ukrepov”

Sklop ukrepov, naslovljenih na:

Poslovno okolje in konkurenco; odnosi med posojilojemalci in posojilodajalci;

Davčni, carinski in javni izdatki; problemi, specifični za transportni sektor.

www.poslodavci.org

Hvala lepa!

Montenegrin Employers Federation - MEF

IX Crnogorske brigade no. 11

81 000 Podgorica

T: +382 20 209 250

F: +382 20 209 251

E: upcg@t-com.me

www.poslodavci.org